

عنوان درس به فارسی: کلیات فقه و مبانی حقوق اسلامی

به عربی: کلیات للفقہ و اساس الحقوق الاسلامیة

به انگلیسی: Generalities of Islamic jurisprudence and legal principles

مشخصات درس:	اهداف:
نوع درس: پایه	- آشنایی با کلیات و مبانی فقه و حقوق اسلامی و مروری به قواعد و ابواب فقهی حقوقی
تعداد واحد: ۲	- ایجاد توانایی کاربرد اجمالی مبانی فقه و حقوق در استنباط احکام فقهی حقوقی
زمان درس: ۳۲	

دروس پیش نیاز:

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

کلیات	۱- اهمیت و ضرورت آشنایی با مبانی فقه و حقوق اسلامی
	۲- تعریف فقه، موضوع فقه، غرض و فایده فقه، علل نیاز به فقه، نسبت فقه با حقوق اخلاق
	۳- هدف حقوق، تقسیمات حقوق (حقوق عمومی و خصوصی، حقوق داخلی و بین المللی)

مروری به ابواب و رؤوس کلی مسائل (احکام) فقهی و حقوقی

مقدمه: انواع حکم	تکلیفی و وضعی	منابع احکام فقهی و حقوقی	
	واقعی و ظاهری		
	اولی و ثانوی		
	امضایی و تأسیسی		
کتاب	حجیت ظواهر کتاب	سنت	
	جایگاه قرآن در استنباط احکام فقهی و حقوقی		
سنت	تعریف سنت		اجماع
	راه‌های دستیابی به سنت		
	گفتار		
	کردار		
عقل	امضا	عقل	
	اجماع محصل و منقول		
شرح کوتاه از اصول لفظیه	حجیت شهرت		شرح کوتاه از اصول لفظیه
	حجیت دلیل عقلی		
	بررسی حجیت قیاس، استحسان، عرف، بنای عقلا، رویه‌ی قضایی		
	حقیقت و مجاز، نشانه‌های حقیقت و مجاز		
شرح کوتاه از اصول عملیه	انستراک و ترادف	شرح کوتاه از اصول عملیه	
	حقیقت شرعی و متشرعه		
	امر و نهی		
	عام و خاص، مطلق و مقید، مجمل و مبین		
شرح کوتاه از قواعد فقهی	اصل برائت	شرح کوتاه از قواعد فقهی	
	اصل احتیاط		
	اصل تخییر		
	اصل استصحاب		
شرح کوتاه از قواعد فقهی	اصل طهارت	شرح کوتاه از قواعد فقهی	
	اباحه و قاعده ید		
	تسلط		

		سوق مسلمین					
		اضطرار محذورات					
		قرعه					
تکلیف عملکردی							
بر اساس تکالیفی که در منبع آموزشی ذکر شده است							
راهنمادهای تدریس و یادگیری							
استاد حداقل دارای سطح سه حوزه یا دکتری فقه و مبانی حقوق باشد.							
		بخش‌های مرتبط با سرفصل از: آشنایی با کلیات علوم اسلامی، مطهری، مرتضی، قم: صدرا، ۱۳۷۱ - ۱۳۷۶ ش. مبادی اصول الفقه، الفضلی، عبدالهادی، مراجعة اسامه الساعدی، قم: ذوی القربی، ۱۳۹۲ ش. القواعد الفقه، مکارم شیرازی، ناصر، قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب، ۱۳۷۰ ق. تحریر اصول فقه (مظفر)، شیروانی، علی، قم: دارالعلم، ۱۳۸۵ ش. الوسیط فی اصول الفقه، سبحانی، جعفر، مترجمان: مسعود ربانی، محمدحسین محمدی، قم: جباری، ۱۳۸۸ ش. مبادی فقه و اصول، فیض، علیرضا، تهران: انتشارات و چاپ دانشگاه تهران: ۱۳۹۱ ش. مدخل علم فقه، اسلامی، رضا، قم: انتشارات حوزه علمیه قم مرکز مدیریت، ۱۳۸۴ ش. فلسفه علم فقه، ضیائی فر، سعید، سازمان سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۲ ش.		منابع اصلی (آموزشی)		فهرست منابع	
		ادوار فقه امامیه، تاریخ فقه و فقهای امامیه، سبحانی، جعفر، مترجم: حسن جلالی، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۸۷ ش. اصول الفقه، مظفر، محمدرضا، محقق: موسسه النشر الاسلامی التابعه لجامه المدرسین بقم المشرفه، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۸ ش. تاریخ التشریح الاسلامی، فضلی، عبدالهادی، قم: دار الكتاب الاسلامی، ۱۴۲۷ ق. قواعد فقه، محقق داماد، مصطفی، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۴۰۶ ق. مقدمه عمومی علم حقوق، جعفری لنگرودی، محمدجعفر، تهران: انتشارات کتابخانه گنج دانش، ۱۳۷۱ ش. مقدمه عمومی علم حقوق، کاتوزیان، ناصر، تهران: شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۱ ش. الموجز فی اصول الفقه، سبحانی، جعفر، ترجمه و تبیین محسن غرویانی، محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر، ۱۳۸۵ ش. ...		منابع فرعی (پژوهشی)			
۴		۳		۲		۱	ارزشیابی یادگیری
تکلیف درسی ☒		آزمون‌های نوشتاری ☒ آزمون عملکردی ☐		آزمون‌های نوشتاری ☒ آزمون عملکردی ☐		ارزشیابی مستمر ☒	

